

Prevenció del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme

Documentació Institucional

fundació

proideba



Protocol per a la prevenció del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme

1. Introducció

La Fundació PROIDEBA està compromesa i col·labora de manera decidida amb els esforços i iniciatives, tant nacionals com internacionals, per prevenir el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme. Per tant, la Junta del Patronat de la Fundació, en compliment de les seves responsabilitats, ha elaborat i aprovat aquest protocol per a la prevenció del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme.

El Protocol ha estat redactat sobre la base de la Llei 10/2010, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme i el Reial Decret 304/2014, de 5 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei 10/2010, del 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme (d'ara endavant, la Normativa Aplicable).

2. Finalitat

La finalitat del present Protocol és l'establiment de les regles i els procediments necessaris perquè administradors/es, representants legals, directius/es, empleats/des, voluntaris/es i col·laboradors de Fundació PROIDEBA (d'ara endavant, "Persones Vinculades"), així com la mateixa Fundació, puguin complir amb la legislació vigent en relació amb la prevenció i detecció de possibles supòsits constitutius d'una activitat de blanqueig de capitals, així com la d'impedir que la Fundació pugui ser utilitzada en activitats de rentat de diners o de finançament del terrorisme. Es considera blanqueig de capitals les activitats següents:

1. La conversió o la transferència de béns (dineros), sabent que aquests béns procedeixen d'una activitat delictiva o de la participació en una activitat delictiva, amb el propòsit d'ocultar o encobrir l'origen il·lícit dels béns o d'ajudar persones que estiguin implicades a eludir les conseqüències jurídiques dels seus actes.
2. L'ocultació o l'encobriment de la naturalesa, l'origen, la localització, la disposició, el moviment o la propietat real de béns (dineros) o drets sobre béns, sabent que aquests béns procedeixen d'una activitat delictiva o de la participació en una activitat delictiva.
3. L'adquisició, la possessió o la utilització de béns (dineros), sabent, en el moment de la recepció d'aquests, que procedeixen d'una activitat delictiva o de la participació en una activitat delictiva.
4. La participació en alguna de les activitats esmentades als números anteriors, l'associació per cometre aquest tipus d'actes, les temptatives de perpetrar-les i el fet d'ajudar, instigar o aconsellar algú per fer-les o facilitar-ne l'execució.

Es considera finançament del terrorisme, el subministrament, el dipòsit, la distribució o la recollida de fons o béns, de forma directa o indirecta, amb la intenció d'utilitzar-los o amb coneixement que seran utilitzats per a la comissió de delictes de terrorisme tipificats al Codi penal.

L'objectiu del Protocol és garantir davant de tercers i davant els òrgans judicials i administratius que la Fundació PROIDEBA exerceix sobre les persones a ella vinculada, el degut control de potencials situacions de risc de delicte o incompliment de la legislació aplicable, tant dins del territori nacional com a l'estranger, tot això de conformitat amb la Normativa Aplicable.

A Espanya, la vigilància i el control dels riscos relacionats amb el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme correspon al Servei Executiu de la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries (SEPBLAC).

El Protocol és d'obligat coneixement, compliment i aplicació per part de la Fundació PROIDEBA, així com per totes les persones a ella vinculades, per la qual cosa estarà a disposició de totes per consultar-les.

El Protocol es revisarà periòdicament amb la finalitat d'actualitzar-lo a les possibles modificacions de la legislació aplicable o a altres variacions potencials derivades de noves relacions que pugui emprendre la Fundació i exigeixin el moviment de capitals.

3. Àmbit d'aplicació

El Protocol és aplicable a totes les persones vinculades a la Fundació PROIDEBA, no obstant això, les persones que actuïn com a representants de la Fundació davant de tercers hauran de tenir encara més cura, si és possible, en l'aplicació de les seves previsions.

Hi ha diverses activitats relacionades amb la Cooperació Internacional que són especialment susceptibles de veure's exposades a una potencial comissió de delictes o irregularitats relacionades amb el blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme.

Entre elles, destaquen l'enviament de capitals a través de societats intermediàries, les situacions de violència i fins i tot de guerra al país de destinació dels enviaments de capitals, l'obtenció de finançament per part de tercers diferents d'entitats financeres, el patrocini de projectes de Desenvolupament, la publicitat amb incentiu...

En particular, s'han d'examinar amb cura les operacions en què concorrin factors que impliquin un augment del risc i que, per tant, requereixen la major diligència possible, tals com aquelles en què es proposi l'ús de diners en efectiu (xecs al portador, o qualsevol altre medi físic, inclosos els electrònics, concebut per ser utilitzat com a mitjà de pagament al portador), les transaccions internacionals (especialment amb persones o entitats residents a països considerats com a paradisos fiscals o que no segueixin les normes internacionals de prevenció de blanqueig de capitals), operacions amb persones amb responsabilitat pública o vinculades a aquestes o la utilització de societats interposades.

Pel que fa als viatges a l'estranger, és important tenir present que no està permesa la sortida o entrada del territori nacional portant imports en metàl·lic o a través de xecs o altres documents de pagament al portador per imports iguals o superiors a deu mil euros (10.000 €), sense emplenar i presentar prèviament el corresponent model de declaració que haurà de ser exhibit davant dels Serveis de Duanes.

En general, totes les transaccions internacionals de la Fundació PROIDEBA es faran via transferència bancària. Si per extrema necessitat, hi hagués necessitat d'aportar diners directament a algun projecte, es farà amb l'autorització, almenys, del director de la Fundació i complint estrictament les obligacions de declaració duanera. Aquesta autorització i la tramitació duanera formarà part de l'expedient del projecte en qüestió.

Així doncs, cal tenir molt present el Protocol en les operacions que es realitzin amb tercers, és a dir, Associacions, Fundacions, mitjans de comunicació, administracions públiques, autoritats fiscals, propietaris de terrenys i/o immobles, etc. en general totes les institucions i persones amb què es relaciona Fundació PROIDEBA en la seva activitat relacionada amb la Cooperació Internacional.

El Protocol ha de ser coherent i consistent amb la normativa espanyola reguladora d'aquesta matèria i alhora considerar l'aplicació d'altres normes de caràcter sectorial o derivades de la legislació d'altres països que, per l'activitat de Fundació PROIDEBA, puguin ser aplicables, evitar així qualsevol classe d'incongruència.

4. Principis d'actuació

D'acord amb la Normativa Aplicable, les organitzacions sense Ànim de Lucre no són subjectes obligats i, per tant, no se'ls requereix l'aplicació activa de les mesures de diligència deguda a la lluita contra els delictes de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme.

No obstant això, com a persones jurídiques que participen regularment en el tràfic de diners i formen part d'un circuit d'operacions que per les circumstàncies estan exposades a la comissió d'aquest tipus de delictes, és molt important que Fundació PROIDEBA estableixi uns principis d'actuació per a totes les seves Persones Vinculades que eviti els supòsits susceptibles de delicte i, en cas que tingueren lloc les conductes tipificades com a delicte a conseqüència de l'actuació indeguda d'alguna, excloure o minorar la responsabilitat penal de la Fundació com a persona jurídica.

Aquest Protocol s'ha de considerar alhora i complementàriament amb la "Política de traçabilitat de fons de Fundació PROIDEBA".

4.1. Identificació del Tercer.

Abans d'iniciar una relació econòmica, ja sigui de naturalesa habitual o no, i prèviament a l'execució d'una transacció amb un Tercer, qualsevol persona vinculada a la Fundació PROIDEBA l'haurà d'identificar de manera adequada. Per això haurien de seguir les següents directrius essencials:

1. Identificar-lo des d'un punt de vista formal, amb nom, nacionalitat, DNI, passaport, NIE o targeta de residència, si és un individu, o denominació social, domicili, objecte social, nacionalitat, CIF i dades de constitució i inscripció si és una persona jurídica.
2. Identificació del titular real d'aquelles persones jurídiques la propietat o identitat de les quals no sigui plenament coneguda o pública. Per titular real s'entén aquella persona física que directament o indirectament tingui un percentatge superior al 25% a la societat corresponent. Si en tinguessin, caldrà identificar aquestes persones amb el seu nom, nacionalitat, DNI, passaport, NIE o targeta de residència. A aquests efectes, queden excloses d'identificació del titular real aquelles societats que cotitzin en un mercat regulat (borsa).
3. Sol·licitar confirmació o fer comprovació quant al tercer o, si s'escau, el titular real, el seu cònjuge, pares o fills d'aquests, no ostenten o han ocupat un càrrec públic de rellevància a Espanya o a l'estranger.
4. En cas de dubte sobre la seva identitat, comprovar que el Tercer o, si escau, el seu titular real, no es troba a la llista de sancions financeres o finançament del terrorisme (Unió Europea i OFAC). Aquesta documentació es lliurarà al Director de Fundació PROIDEBA, qui emetrà el vot favorable previ a l'inici de la relació comercial amb el Tercer. En cap cas, no es pot iniciar la relació econòmica (rebre o enviar fons) sense haver obtingut prèviament l'autorització per escrit del Director de Fundació PROIDEBA.

4.2. Relació que es mantindrà amb el Tercer

El nivell de diligència a aplicar dependrà del tipus de relació o la transacció que es realitzarà amb el Tercer. La nacionalitat, el sector d'activitat o l'origen dels fons poden requerir més vigilància i seguiment de la relació econòmica o transacció a realitzar amb el Tercer. Per això, caldrà que es reculli informació per conèixer l'activitat professional o empresarial del tercer o el tipus de transacció que pretén fer amb la Fundació PROIDEBA.

5. Detecció, anàlisi i comunicació d'operacions sospitoses

L'objectiu últim del Protocol és instruir totes les persones vinculades a la Fundació PROIDEBA de manera que puguin identificar les conductes, comportaments, transaccions i operacions susceptibles d'estar vinculades al blanqueig de capitals o, si escau, amb el finançament del terrorisme. És deure de totes les persones vinculades a la Fundació detectar aquest tipus d'actuacions i operacions i comunicar-ho al director de la Fundació quan hi hagi indicis o certesa de blanqueig de capitals o finançament del terrorisme.

5.1. Supòsits de risc

L'esdeveniment de qualsevol dels supòsits següents (o altres de similars o coincidents) implica un risc d'operació susceptible d'estar relacionat amb delictes de blanqueig de capitals o finançament del terrorisme i, per tant, la persona vinculada a la Fundació PROIDEBA que en tingui coneixement s'abstindrà amb caràcter immediat de continuar la relació econòmica o transacció sense adoptar abans les mesures assenyalades a l'apartat 4.2.

Són supòsits de risc els següents:

- El Tercer intenta ocultar la seva identitat, l'origen dels fons que maneja o les raons per les quals pretén fer una determinada transacció.
- El Tercer és una entitat o empresa que no té una seu social clara o no té un lloc web ni apareix a Internet.
- L'estructura o la identitat del Tercer en dificulta el reconeixement o tracta d'operar, sense motiu justificat, a través d'una persona jurídica.
- Els fons per a l'execució de la relació econòmica o transacció es reben o s'han d'enviar a un país estranger quan, aparentment, no hi ha cap vinculació entre aquest país i el Tercer.
- El Tercer està utilitzant diversos comptes bancaris o comptes a l'estranger sense cap justificació.
- El Tercer pretén fer pagaments en efectiu o utilitzar xecs al portador sense una explicació legítima. Per norma general, no es permet el pagament o la recepció d'imports en metàl·lic o a través de xecs al portador per imports superiors a 100 euros (100 €).
- El Tercer està rebent un finançament desproporcionat en relació amb l'activitat que pretén realitzar o la transacció proposada.
- La transmissió o la proposta de transmissió d'un mateix bé immoble en períodes curts de temps.
- El Tercer pretén pagar més preu per serveis o transaccions sense un motiu justificat. O, al contrari, pretén rebre a canvi una facturació, suposadament legal, només l'import relatiu als impostos.
- Els pagaments, en tot o en part, els fan terceres persones desconegudes per compte dels Tercers o si les transferències es fan amb ocultació de la identitat de l'ordenant o el número del compte d'origen.
- El Tercer, el seu cònjuge, pares o fills, és una persona exposada políticament (càrrec públic) o aquesta persona exposada és identificada com a beneficiari del Tercer.
- El Tercer té origen en un paradís fiscal o país no cooperant en la prevenció d'aquest tipus de delictes.
- La naturalesa o el volum de les operacions que pretén fer el Tercer no es correspon amb la seva activitat habitual o els seus antecedents operatius.
- Operacions a través d'agents que, per naturalesa, volum, quantia, zona geogràfica o altres característiques, difereixin significativament de les usuals o ordinàries del sector.

5.2. Procediment de comunicació

Tan aviat com sigui detectat un supòsit de risc caldrà comunicar-ho per correu electrònic amb justificant de recepció a l'equip de Gestió de la Fundació PROIDEBA, a la persona del

director.

6. Formació

Totes les persones vinculades a Fundació PROIDEBA susceptibles de presenciar o veure's involucrades en alguns dels supòsits de risc assenyalats en aquest protocol, rebran una formació per a la prevenció de delictes que contindrà un apartat relatiu a la prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.

7. Prohibició de revelació

Qualsevol actuació que es realitzi en compliment de les obligacions en matèria de prevenció de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, així com la identitat de les persones que hagin realitzat les comunicacions o que en siguin subjectes, tindrà un caràcter estrictament confidencial.

Especialment, té un caràcter confidencial tota aquella informació relacionada amb una operativa que hagi estat comunicada com a operativa sospitosa, sol·licitud d'informació per part de les autoritats o anàlisis elaborades per una possible vinculació amb el blanqueig de capitals o amb el finançament del terrorisme.

8. Règim sancionador

La realització de qualsevol conducta que hi vagi en contra o que no compleixi el que recull el present Protocol pot tenir conseqüències disciplinàries de conformitat amb allò establert, al Conveni Col·lectiu que sigui aplicable, a l'Acord d'Incorporació del Voluntariat i al Reglament d'ordre intern.

Aprovació per la Junta del Patronat

Aquest document va ser aprovat per la Junta del Patronat el 14 de juny de 2023.